

Наказ №232 від 01.09.2022 р.

Інструкція № 41 з охорони праці в кабінеті біології

1. Загальні вимоги інструкції з охорони праці в кабінеті біології

1.1. Всі положення цієї інструкції з охорони праці в кабінеті біології є обов'язковими для виконання усіма співробітниками навчального закладу, які проводять навчальні заняття з учнями в кабінеті біології (викладачами основного предмета, педагогами додаткової освіти тощо).

1.2. Здійснювати самостійну роботу в кабінеті біології дозволяється особам, які:

- досягли віку 18 років, пройшли обов'язковий періодичний медичний огляд, при відсутності будь-яких медичних протипоказань для проведення роботи в кабінеті біології;
- мають, як правило, вищу або середню спеціальну освіту або відповідний досвід роботи у навчальному закладі;
- пройшли вступний інструктаж з електробезпеки з присвоєнням II групи допуску;
- прослухали інструкції з експлуатації засобів обчислювальної та оргтехніки (принтери, сканери, джерела безперебійного живлення тощо), вивчили цю інструкцію з охорони праці.

1.3. Працівник, який здійснює роботу в кабінеті біології, зобов'язаний суворо дотримуватися Правил внутрішнього трудового розпорядку, а також режиму роботи школи. Режим роботи кабінету біології визначається розкладом занять, який має бути затверджений директором навчального закладу.

1.4. Небезпечними факторами при здійсненні роботи в кабінеті біології є:

- фізичні (низькочастотні електричні та магнітні поля; статична електрика; лазерне та ультрафіолетове випромінювання; висока температура повітря в приміщенні; іонізація повітря; висока напруга в електричній мережі; технічні засоби навчання (ТЗН); система вентиляції приміщення; різне лабораторне обладнання);
- хімічні (пил; шкідливі та їдкі хімічні речовини, які можуть використовуватися при проведенні демонстраційних дослідів, лабораторних і практичних робіт; вологі препарати);
- біологічні (патогенні та умовно-патогенні мікроорганізми, які присутні у вологих препаратах і різних біологічних культурах);
- психофізіологічні (підвищена напруга уваги; високі інтелектуальні та емоційні навантаження).

1.5. Працівник, який здійснює роботу в кабінеті біології, згідно з інструкцією з техніки безпеки в кабінеті біології зобов'язаний своєчасно інформувати про всі

виявлені несправності в кабінеті спеціаліста з охорони праці та заступника директора з АГЧ, а у разі їх відсутності на робочому місці - чергового адміністратора або заступника директора з НВР навчального закладу. До таких несправностей належать: несправності в електропроводці, лабораторному устаткуванні, технічних засобах навчання, несправні засоби обчислювальної та оргтехніки, сантехнічне обладнання, меблі та вікна. Співробітникам необхідно також в обов'язковому порядку внести запис про виявлені несправності до журналу заявок.

1.6. Для забезпечення пожежної безпеки в легкодоступному місці кабінету біології повинен знаходитися справний вогнегасник.

1.7. Для надання долікарської допомоги при отриманні травми, у легкодоступному місці повинна знаходитися медична аптечка, вміст якої має вчасно оновлюватися.

1.8. В кабінеті біології на видному місці повинна бути розміщена інструкція з техніки безпеки для учнів.

1.9. Категорично заборонено використання в навчальному кабінеті будь-яких саморобних нагрівальних приладів з відкритою спіраллю.

1.10. Суворо заборонено зберігання в навчальному кабінеті будь-яких розчинів та реактивів у тарі без відповідних етикеток.

1.11. Заборонено зберігання будь-якого обладнання на шафах.

1.12. Тверді сипучі реактиви, що використовуються для демонстраційних дослідів, дозволено брати зі склянок тільки за допомогою совочків, ложечок, шпательів та пробірок.

1.13. Суворо заборонено зберігання вологих препаратів в кабінеті біології (вони повинні зберігатися тільки в лаборантській кімнаті).

1.14. Перед початком кожного навчального року необхідно провести з усіма учнями інструктаж з техніки безпеки (для цього виділити окремий урок за планом) з обов'язковим внесенням запису до відповідного журналу.

1.15. Перед початком проведення кожної лабораторної та практичної роботи необхідно провести з усіма учнями інструктаж з техніки безпеки з обов'язковим внесенням запису до відповідного журналу.

1.16. У разі отримання травми учнем, співробітник, що здійснює роботу в кабінеті біології, повинен негайно проінформувати про те, що трапилося, чергового адміністратора та шкільного медичного працівника. При необхідності працівник, який здійснює роботу в кабінеті біології, зобов'язаний надати першу долікарську медичну допомогу потерпілому.

1.17. У разі недотримання ким-небудь з учнів техніки безпеки, з усіма учнями необхідно провести позаплановий інструктаж з техніки безпеки, з його обов'язковою реєстрацією у відповідному журналі.

1.18. Усі вікна в кабінеті біології не повинні мати решіток, або мати розсувні решітки, ключі від яких повинні зберігатися в легкодоступному місці.

1.19. За будь-яке порушення даної інструкції з охорони праці працівник, який здійснює роботу в кабінеті біології, несе персональну відповідальність згідно з чинним законодавством.

2. Вимоги охорони праці перед початком роботи в кабінеті біології

2.1. Необхідно візуально перевірити справність електропроводки, лабораторного і сантехнічного обладнання, системи вентиляції, меблів, технічних засобів навчання (ТЗН); цілісність віконного скла, правильність збереження вологих препаратів.

2.2. Необхідно перевірити правильність обладнання робочих місць учнів та свого власного робочого місця (встановлення стола, стільця) і, при необхідності, провести необхідні зміни з метою виключення неправильних поз і тривалих напружень м'язів тіла.

2.3. У разі виявлення будь-яких несправностей в роботі приладів і обладнання, співробітник, який здійснює роботу в кабінеті біології, повинен своєчасно оповістити про це заступника директора з АГР, а при його відсутності на робочому місці - чергового адміністратора та внести відповідний запис до журналу заявок.

2.4. Відсторонити учнів від виконання роботи у разі виявлення будь-яких невідповідностей їх робочих місць встановленим у цьому розділі вимогам, а також при неможливості виконати зазначені в даному розділі підготовчі роботи дії.

3. Вимоги охорони праці під час роботи в кабінеті біології

3.1. Під час проведення роботи в кабінеті біології необхідно виконувати всі положення даної інструкції з охорони праці, правила експлуатації обладнання, оргтехніки, ТЗН та пристосувань, правила роботи з вологими препаратами.

3.2. Працівник, який здійснює роботу в кабінеті біології, зобов'язаний забезпечити:

- підтримання належного порядку і чистоти на своєму робочому місці, а також на робочих місцях всіх учнів;
- проведення інструктажу всіх учнів з техніки безпеки з обов'язковим внесенням запису до відповідного журналу перед початком виконання лабораторних і практичних робіт з використанням учнями будь-якого лабораторного обладнання;
- суворе дотримання всіма учнями вимог відповідних інструкцій з техніки безпеки при проведенні занять у кабінеті біології, а також при проведенні лабораторних і практичних робіт;
- суворе дотримання всіма учнями правил складання і розбирання лабораторних стендів;
- суворе дотримання санітарних вимог на робочих місцях учнів;
- суворе дотримання встановлених режимом робочого часу, регламентованих перерв у роботі, виконання рекомендованих фізичних вправ з урахуванням вікових особливостей учнів.

3.3. Під час проведення роботи в кабінеті біології суворо заборонено:

- перемикати електричні роз'єми при увімкненому електроживленні;
- закривати обладнання паперами і якимись сторонніми предметами;
- допускати скупчення великої кількості паперів на робочих місцях;
- допускати потрапляння рідин на поверхні пристроїв та обладнання;
- проводити самостійне відкриття і ремонт будь-якого обладнання;

- залишати без нагляду включене або працююче обладнання, прилади, обчислювальну і оргтехніку, ТЗН;
- залишати відкритими водопровідні крани, ємності зі шкідливими і небезпечними речовинами;
- залишати учнів у кабінеті одних без нагляду.

3.4. Використовувати іонізатори повітря можливо тільки під час перерв у роботі та за відсутності людей в навчальному приміщенні.

3.5. Під час відкривання вікон необхідно простежити за відсутністю протягів, які можуть спричинити розбиття віконного скла.

4. Вимоги охорони праці після закінчення роботи в кабінеті біології

4.1. Після завершення роботи працівник, який працює в кабінеті біології, зобов'язаний:

- вимкнути електроживлення в тій послідовності, яка встановлена інструкціями з експлуатації обладнання та ТЗН з урахуванням характеру виконуваних робіт;
- прибрати використовувані препарати до спеціально відведених місць, призначених
- для їх зберігання (вологі препарати – до лаборантської кімнати);
- проконтролювати приведення учнями до належного порядку робочих місць;
- забезпечити організований вихід учнів з кабінету;
- ретельно вимити руки з милом.
- перекрити крани водопостачання, закрити всі вікна, вимкнути освітлення

4.2. При виявленні будь-яких несправностей меблів, обладнання, порушень цілісності вікон, необхідно повідомити заступника директора з АГР, а при його відсутності на робочому місці – чергового адміністратора та внести обов'язковий запис до журналу заявок.

5. Вимоги охорони праці при виникненні аварійних ситуацій

5.1. У разі виникнення аварійних ситуацій у кабінеті біології, таких як замикання електропроводки, прорив водопровідних труб, задимлення, поява сторонніх запахів тощо, які можуть спричинити травмування та (або) отруєння учнів, співробітник, що здійснює роботу в кабінеті біології, зобов'язаний:

- при можливості, відключити несправне обладнання від електромережі;
- екстрено евакуювати з кабінету усіх учнів, керуючись при цьому схемою евакуації і дотримуючись максимального порядку, зберігаючи спокій, запобігаючи виникненню паніки серед учнів;
- негайно повідомити про подію заступника директора з АГЧ, а у разі його відсутності на робочому місці - чергового адміністратора навчального закладу.

5.2. Залишаючи приміщення при евакуації, необхідно перевірити, чи не залишилися в кабінеті біології чи лаборантській кімнаті учні, зачинити вікна, вимкнути світло, щільно закрити двері.

5.3. При виявленні обриву проводів живлення або порушення цілісності ізоляції, несправності заземлення та інших пошкоджень електрообладнання, при появі

запаху гару, яких-небудь сторонніх звуків в роботі обладнання та тестових сигналів, які повідомляють про його несправність, необхідно негайно припинити виконання роботи і забезпечити припинення роботи всіма учнями, потім вимкнути електроживлення.

5.4. При ураженні кого-небудь з учнів електричним струмом, терміново вжити всіх можливих заходів щодо звільнення його від дії електричного струму шляхом відключення електроживлення, негайно звернутися до медичного працівника навчального закладу, за необхідності, надати потерпілому першу медичну до лікарську допомогу.

5.5. У разі травмування учня, співробітник, що здійснює роботу в кабінеті біології, зобов'язаний терміново звернутися до шкільного медичного працівника, за необхідності, надати першу медичну до лікарську допомогу потерпілому.

5.6. У разі загоряння обладнання, необхідно відключити електроживлення, терміново повідомити про це до пожежної охорони за телефоном 101 та своєму безпосередньому керівнику, потім приступити до гасіння пожежі всіма наявними засобами пожежогасіння.

6. Прикінцеві положення інструкції

6.1. Перевірка та зміна цієї інструкції з охорони праці здійснюються не рідше одного разу на 5 років.

6.2. Ця інструкція з охорони праці в кабінеті біології повинна бути достроково переглянута в наступних випадках:

- при перегляді міжгалузевих та галузевих правил і типових інструкцій з охорони праці;
- при зміні умов праці працівника в кабінеті біології;
- при впровадженні в роботу і використанні нових технологій;
- за результатами аналізу матеріалів розслідування аварій, нещасних випадків і професійних захворювань;
- на вимогу представників органів з інспекції праці.

6.3. Якщо протягом 5 років з дня затвердження цієї *інструкції з охорони праці в кабінеті біології* умови праці не змінилися, то дія інструкції продовжується на наступні 5 років.

6.4. Відповідальність за своєчасне внесення необхідних змін і доповнень, а також перегляд цієї інструкції з охорони праці в кабінеті біології покладається на особу, відповідальну за охорону праці в загальноосвітньому навчальному закладі.

Розроблено:

Фахівець з охорони праці

Олена ХОМИНА